

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum ad tribunal stante[m] [et] co[n]de[m]natu[m] iniustissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A re te: et p̄tatem habeo dimittere te: Re
nō ad comprimendum pilati iactantiam et superbiam q̄
etia nobilissimas creaturas deiecat a tramite iusticæ: sicut
luciferum et protoplasmum.

Sp̄ondit iesus: Non haberetis potestatē
in quibus verbis arguit iesus / equo pilatus habet po
testatē a superioro potestatē et non a seipso: que postas su
perioro tradidit pilato facultatē iudicandi et discernendi tu
stos et innocentios ab impio et nocentibus: ut defendat in
fantes: et perdat noxios.

Adversus me vllā: nisi tibi dātuſ fuisseſ
I felici uidas propter auariciam: et iudeus propter ini
diam: que sunt peccata ex mera malitia: et non ex fragilit
te et timore sicut pilani peccatum.

Deſuper. Propterea qui me tradidit ti
aſ ergo et tu habebis peccatum: sed iudeus manus pecca
tum habet.
bi maius peccatum habet.

B etiā ſuſcitaſſe / imperaſſe ventiſ / ambulaſſe ſiccis pedibus ſup vndas maris: et multa
alii mirabilia feciſſe: cum ois pp̄laſ iudeoſū hunc dei filiuſ diceret: inuidia contra eum
paſſi ſunt principes ſacerdotiū: et tenuerit eum: et tradiderit eum mihi: et alia post alia
mihi mentiētes de eo: dicētes iſpsum magnū: et cōtra legē eorū agere: ego autē credi
di ita eſſe: et flagellatuſ tradidi illum arbitrio eorū: illi autē cruciſerit eum: et ſepulco
eo custodes adhibuerit: ille vō militib⁹ meis custodiētibus: tertia die resurrexit. Itēz
autē exarſit inuidia eorū: vt darent pecunia eis dicētes: Dicite: qđ diſcipuli eius corp⁹
iſpſius rapuerūt. Sed c̄ accepifſent pecunia: qđ factū erat: tacere nō potuerūt: nam
et illū teſtati ſunt ſe vidiffe: et a iudicis pecunia accepiffe. Hoc ideo īgressi ne qđ aliter
mentiat: et estimet credendū eſſe mendaciū iudeorū. Nec ille.

D
mai. 28.c

Jesus falſe ſententiatus.

Quarta via que dicitur tortuo
la habet tres c onſiderationes.

Jesus ſub cruce fatigatus.

Jesus deficiens potatus.

C Iesus a pi
lato falſe ſen
tiatus. Matthēi
XXVII. Marci.
XV. Luce. XXIII.
Joannis. XIX.

C Ista eſt quarta vi. viato
ribus atcedēda: in q̄ et christi dolo
res ſat diligēter vidēdi ac meditā
di: et d̄r̄ via tortuosa idirecta: v̄re
curva: eo qđ nō p̄m linea ſeu recti
tudine iuſticię ſuit: p̄gredia: iuſticia
eīm rectitudiō mēſ ſr̄. Pilat⁹ alle
deuiauit in hac via iuſticię et recti
tudiniſ: iō d̄r̄ via tortuosa: nō inu
ſte christ⁹ adjudicaturus eſt cruciſ et
morti turpissime: qđ ſc̄tū ſc̄d̄y.
Immo absolute ſc̄m. vii: Qđ eīm zu. 1. b.
exte naſceſ ſanctū vocabit.

ff 2

De Lotione manū Pilati

Et exinde querebat pilatū.

Quidā deuotus. Considerate iam

deuotū. Christi condemnationē deuoti po-

puli: et videte si est dolor: sicut chris-

ti dolor in sua cōdēnationē. Aspi-

cite fam quid tuba pulsat: sic maxi-

mus cursus p̄pli ad videntis chris-

ti crucifixionē: parat se pilatū cul-

tu exteriori sceptro iudicis/arma-

tozū magno apparatu: sedet in tri-

bunalibet Iesum assisterē: q̄ cā

ligatus fortiter per manus crude-

liū militū adducit: stat p̄fissū. Je-

sus coram iudice sub diuo inclina-

to capite: gemibūdo pectorē: stat

er aduerso impij p̄tifices gaude-

tes et tripudiantes: saluatorē deri-

dentes/impoperates/cōvicta in-

gerentes. Stat et ipsa mater me-

stissima flens et eiulans / gemitus

emittens graues/ et singultus ma-

ternos: neq̄ potuit solari: nec cō-

patientes (paucis demptis) er om-

ni populo inuenit: vide nunc po-

pulū: alios ridētes/nō nullus blas-

phemates/ n̄lquos lapides/ lutū

et puluerē in eum iacentes: alios

(sed paucos) compatiētes.

CSi hunc dimittis non es-

Aug⁹ sup amicus cesari. Aug⁹ sup ioan-

nem. Superius lēge suam, posue-

runt sūm quā deberet mori: q̄r filiū

dei se fecit: sed q̄r lēge gentis alie-

nēnō timeret: sed magis timeret occi-

derē filiū dei: terrē cum a cesare:

quē non potest vt auctorem pote-

statī s̄q̄ cōtemnere.

Cōdes em qui se rēgē fecit.

Adrp. su. Chry. sup. Ios. hom. lxxiiij. vii-

per joan. de hoc potest ostēdi i purpura/a

diadematē ab ornatu / a satelliti-

bus: nōne solus semp̄ cum duode-

cim discipulis ambulabat: vilib-

vrebaf cibis/ vestibus/ domo.

Erat autē paraseue. Tu-

guli. sup ioanē tractatu. xviij. ait:

Quid est q̄d marcus ait: Erat

hora tertia/ et cū crucifixerit eū: n̄l

q̄ hora tertia crucifixus est dominus

Terinde quere

Oa post q̄ audiuīt pilatū q̄ chris- en

non excusat̄ a peccato: propter quam

causam tumuit occidere innocentē: et

eadem causa querebat cōfili liberano-

nēm: et plus tam q̄ prius: quia obstru-

bat pilatū dimittere eū. Judge aut clā-

a f. i. contra crimen sibi lese maiestatis imponēdo: et pilatū de negligēta arguēdo. b f. i. q̄ regi p̄tra regā mactū

mabant dientes. Si hunc dimittis nō

a f̄ ecce malitia tu deoꝝ: quibus allegatio legis sue nō sus-

ciebat ad condemnandū innocentē: immo aliud probat̄

cōuertunt se ad foecas constitutiones romanorū: vt sic

negent legem propriam et auctoꝝ.

Ex annicuſ cesari. Q̄ minis enim quise

a f̄ p̄pia auctoritate. b f̄ facit contra ordinandas celas.

regem fācīt/ contradicit cesari. Pilatus

a f̄ sum intempestive: n̄ bilō minus volens adhuc ergo

re eū: ex offensione chris flagellati adhuc recordarē

infirmitate et innocentē.

ergo cū audisset hos sermōes: addūit

a f̄ s̄ v̄b̄ sententie/ iura et constitutiones tribuēdāt: hoc

est in se dūtū iudicaria.

fozas iesum: et sedit pro tribunali in lo-

a f̄ s̄. i. locū vbi tribunal parabatur ad tribuēdātūdū-

ciūm sine fententiā: et erat locū lapidēs elemans.

Co qui dicit̄ lūbōstratos: hebraice au-

a f̄ s̄. i. collis vel aliquāle eleuātio aut sublimissā que lo-

cuī ille altior: eminebat ceteris. b f̄ dico de loco nrae

cūt̄ die. i. feria feria pasche: vel dīversi azymoi: in quo

abi preparabantur pro futuro festo.

Gabathā. Erat autē paraseue pa-

a f̄ q̄nī preparat̄ fuit in diuinū christi: vel fentēta a iudicis hāc: q̄

ambītē regū honore: videte quid tunet̄ et accusans hāc: q̄

mabāt: **L**olle tolle/ crucifigē eū.

Dic iudeis: Ecce rex vester. Illi aut clā-

a f̄ q̄. d. maledicēt et stolidi quid tunet̄ et accusans hāc: q̄

memoriam eius corpalem. b f̄ memoriam eius corp-

alem per crucis maledictionē et abominationē.

Mabāt: **L**olle tolle/ crucifigē eū.

Dic iudeis: Adhuc terrorē quē de celare in gellē/ q̄ fūt̄ co-

nat de ignominia eoꝝ: volēs eos frāgere/ dūcēdo. Regē re-

strū crucifigē: quos de ignominia chris mīngens pote-

rat: fed nec sic vincunt nec vere cūdāt̄ canēcūpēdēntē

Eis pilatus: Regēn̄ vestrū crucifigē.

A s. qui representabat totū popūlū: ne christus liberaret
se perpetue subiecerūt seruitum: q̄obdē renicariū vniuersitatis
omnib⁹ p̄phetas: legi et christo dñi: vnde merito
huius sui regis t̄ legē: p̄pheta p̄solatiōē t̄ eterna libertate.
Respondērūt p̄tifices: nō habem⁹ re-
gē nisi cesarē. **M.** Sedente autē illo. **P**
a s. salicet vi ieiunū ex timore iraderet oratione signā-
b⁹ s. salicet nuncūm. c s. quam diligebat pilatus. d s. cu-
ram habens de viro fini.
tribūnali misit ad eū vxor eius dicēns:
a s. nequaq̄ debes te innoterere de hominē isto sancto
et iusto. b s. q̄ diabol⁹ apparuerat illi mulier p̄ aliquaz
forte subiectā materiā tērrore mortis extis⁹ penēq̄ r̄p̄sen-
tante: vt sic qui humānū genū ceperat per multerē capi-
tium/ posset p̄ mulierem detinere: t̄ lice diabolus nondū
certitudinaliter /ad probabilitē nouit ex patientiā christi:
quem et ipse diabolus innocentē sciebat: et exultationē pa-
trum in limbo quos perdere timebat.

nihil tibi ēt iusto illi: multā enim passa sū

a s. in quo patet infidelis iniquitas iudeorū: qui in nullo po-
tuerūt mitigari: clamabat preses: herodes acibus pandit:
diabolus per viūm̄ innotuit: multer p̄fites: referēdārūs
nūcūs p̄fert christi innocentia: ipse q̄ iudas nō potest tac-
resolus tu infelix iudee clama t̄ crucifige.

bodie p̄ yisū ppter eū. Tidēs autē pilā

tus q̄ nihil p̄ficeret: sed magl̄ tumult⁹
a s. a. cōmotio populi

B fieret: accepta q̄ā lauit man⁹ corā pplo a
a s. nō satissimū iuder ppter accusationē q̄. s. de-
ficiente p̄batione occidere quēdā: t̄ hinc ex certa sciēna
innocentē occidere iuxta illud t̄ Libera eū q̄ iniuria parē.
dices. Innoçēs ego sum a sanguine hu-
ius iusti: vos videritis. Et respondens c
vniuersus popul⁹ dixit: Sanguis eius
a s. id est culpa t̄ pena effusione sanguinis eius super nos
t̄ filios post nos.

Sup nōs t̄ sup filios nōs. **R.** Tunc pi-
a s. id est non coactus: vnde peccauit maxime: sed nō int̄a-
rum quantū inderit: sed ex quodam fauore: quia populo vo-
lens satissimū: t̄ aliquo timore t̄.

lat⁹ volēs satissimū populo: adiudica
a s. quā fecerit p̄ liberatiōē barrabē t̄ crucifixione christi.
uit fieri p̄titionē eorū. **M.** Bimisit il-
lis barrabā. **L.** eū qui ppter homicidiū
a s. id est cōmotiōē in ciuitate.
t̄ seditionē miss⁹ fuit i carcerē: quē pete-

seculi iudeorum de hoc genere qui sic clamabant nascuntur; habent manū dexteram
plenam sanguine capiti innītam. **H**ec ille.

linguis iudeorū: hora sexta mani-
bus militū: vt intelligamus hora
tertiā iam fuisse transactā: et aliquid
de sexta ceptū q̄n sedit p̄ tribuna-
li pilat⁹: q̄ dicta est a iōanne quasi
sexta. Et cū duceret: et in ligno cū
duobus latronibus configeret: et
iuxta eius crucē gererent que ges-
ta narrant̄: hora sexta integra cō/
pleret: ex qua hora usq; ad nonā
sole obscurato tenebras faciat tri-
um euangelistarū: matthei/ marci
t̄ luce contestat auctoritas. Sed
quoniam iudei facin⁹ imperfecti chri-
sti a se in romanos 1. in pilatum t̄
eius milites trāsferri conati sunt:
ppterēa marcus suppressa ea ho-
ra qua christus a militibus crucifi-
sus est: q̄ agi sexta iam ceperat: ter-
tiā potius horā esse recordat ex
prestit⁹: qua hora intelligunt̄ apud
pilatum claimare potuisse: Crucifi-
ge crucifigē: ve nō illi t̄m reperiū/
tur crucifixisse ieiunā / milites qui
eum ligno sexta hora suspēderūt:
verūtēa iudei qui p̄ crucifigeret
hora tertia clamauerūt t̄.

a. **C** lauit man⁹ corā popū.
Canon de penit. dis. i. c. periculose.
Decipiuntur qui stimant eos t̄m
homicidas esse: qui manib⁹ homi-
nem occidūt: t̄ nō potius eos per
quaz consilii t̄ fraudē t̄ exhortati-
ones hoies extinguit: nam iudei
nequaq̄ p̄prijs mansibus christū
occiderūt: sicut scriptū est. Nobis
nō licet interficere quēdā: sed t̄ il-
lis mors dñi imputat: q̄ ipsi lin-
gua eum interficerūt. **H**ec ibi: et
sunt verba Augustini.

b. **C** Et respon. vniuer. popū.
Vincētius de valētū sermone de
passione domini ait. O horrendū
testamentū fecit hic populus stu-
lus: manet enim hoc testamētū
usq; in hodiernū diem: nam in si-
gnū huius vindictę quādo ma-